

Sirküler

Tarih : 27 Şubat 2016
No : 2016 / 5

Ar-Ge Faaliyetlerinde Yeni Teşvikler 1 Mart 2016 Tarihinde Başlıyor.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca hazırlanan 6676 numaralı "Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 26 Şubat 2016 tarihli ve 29636 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandı.

Ar-Ge teşviklerine ilişkin mevzuat temel olarak;

- 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu,
- 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun,
- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nda

Düzenlenmektedir.

1 Mart 2016 tarihi itibariyle yürürlüğe girecek olan Kanun ile;

- Ar-Ge mevzuatına "tasarım faaliyetleri" dahil edilmiştir.
- Ar-Ge personel sayısı Bakanlar Kurulunca 15'e kadar indirilebilecektir.
- 5746 sayılı Kanun kapsamına tasarım personeli dahil edilmiş ve doktora, yüksek lisans ve lisans mezunları için farklı oranlarda gelir vergisi istisnası getirilmiştir.
- Ar-Ge projeleri kapsamında ithal edilen eşya gümrük ve damga vergisinden istisna edilmiştir.
- Tasarım faaliyetlerinden elde edilen kazançlar ve tasarım personelinin ücretleri istisna kapsamına alınmış; ayrıca bölge dışı ilgili faaliyetlere ilişkin ücretlerin gelir vergisi stopajı kapsamında değerlendirilmesine yönelik Bakanlar Kurulu'na yetki verilmiştir.
- Ar-Ge firmalarına girişim sermayesi sağlayan yatırımcılar vergi indirimi desteğinden faydalanabilecektir.
- Ar-Ge ve tasarım merkezlerine ilave destek sağlanabilecektir.
- Siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya tasarım faaliyetleri destek kapsamına alınmıştır.
- Ar-Ge personeli teknisyenlerin tanımı yeniden yapılmıştır.
- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na "ihtisas teknoloji geliştirme bölgeleri" dahil edilmiştir.

/fidanconsulting

bfidan@bfidan.com

www.bfidan.com

•Teknoloji geliştirme bölgelerindeki uygulama projelerinin onaylanması, ruhsat ve izinlerinin verilmesi görevi organize sanayi bölgesi yönetimine verilmiştir.

•Teknoloji geliştirme bölgelerindeki yönetici şirket emlak vergisinden muaf tutulmuştur.

•Bazı yabancılara tanınan süresiz çalışma izninin kapsamı genişletilmiştir.

Yapılan düzenlemelerden öne çıkan hususlar bu sirkülerimizde aşağıdaki şekilde özetlenmiştir.

1. Ar-Ge mevzuatına “tasarım faaliyetleri” dahil edilmiştir.

6676 sayılı Kanun'un, Ar-Ge mevzuatına yönelik getirdiği en önemli yeniliklerden birisi, tasarım faaliyetlerini de Ar-Ge faaliyetlerine dahil etmek olmuştur.

“Tasarım”ın tanımı ise;

Bu Kanununun 8 inci maddesi ile 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun Tanımlar başlıklı 3 üncü maddesine ve bunun paralelinde yine bu Kanununun 27 nci maddesi ile 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'un Tanımlar başlıklı 2 nci maddesine eklenen bentler ile aşağıdaki şekilde yapılmıştır.

Buna göre;

•Tasarım Faaliyeti: Sanayi alanında ve Bakanlar Kurulunun uygun göreceği diğer alanlarda katma değer ve rekabet avantajı yaratma potansiyelini haiz, ürün veya ürünlerin işlevselliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştırmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin tümünü,

•Tasarım Projesi: Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak aynı veya nakdî destek tutarları, sonuçta doğacak fikri mülkiyet haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve tasarım faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde tasarımcı tarafından yürütülen projeyi,

•Tasarım Personeli: Tasarım faaliyetlerinde doğrudan görevli tasarımcı ve teknisyenleri,

•Tasarımcı: Tasarım faaliyetleri kapsamındaki projelerin gerçekleştirilmesi ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan, üniversitelerin; mühendislik, mimarlık veya tasarım ile ilgili bölümlerinden mezun en az lisans derecesine sahip kişiler ile tasarım alanlarından herhangi birinde en az lisansüstü eğitim derecesine sahip diğer kişileri,

ifade etmektedir.

2. Ar-Ge personel sayısı Bakanlar Kurulunca 15'e kadar indirilebilecektir.

6676 sayılı Kanun'un 29 uncu maddesi ile 5746 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesine eklenen altıncı fıkrayla Bakanlar Kurulu, Ar-Ge Merkezi kurmak için gerekli en az Ar-Ge personeli sayısını sektörler itibarıyla farklılaştırmaya ve 30 olarak belirlenmiş personel sayısını 15'e düşürmeye yetkili kılınmıştır.

3. 5746 sayılı Kanun kapsamına tasarım personeli dâhil edilmiş ve doktora, yüksek lisans ve lisans mezunları için farklı oranlarda gelir vergisi istisnası getirilmiştir.

6676 sayılı Kanun'un;

•1 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 75 inci maddesinin birinci fıkrasında,

/fidanconsulting

bfidan@bfidan.com

www.bfidan.com

•28 inci maddesi ile 5746 sayılı Kanun'un İndirim, istisna, destek ve teşvik unsurları başlıklı 3 üncü maddesinde

yapılan değişiklikle;

5746 sayılı Kanun kapsamına tasarım merkezlerinde çalışan tasarım personeli de dâhil edilmiştir. Ayrıca; doktora, yüksek lisans ve lisans mezunları için farklı oranlarda gelir vergisi istisnası getirilmiştir. Bunun yanı sıra temel bilimler alanları mezunlarının da istihdamı teşvik edilmiştir.

Buna göre, Ar-Ge tasarım ve destek personelinin, bu çalışmalarını karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisinin;

- Doktoralı olanlar ile 5746 sayılı Kanun kapsamındaki temel bilimler alanlarından birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için yüzde 95'i,
- Yüksek lisanslı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde lisans derecesine sahip olanlar için yüzde 90'ı ve
- Diğerleri için yüzde 80'i

verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilecektir.

4. Ar-Ge projeleri kapsamında ithal edilen eşya gümrük ve damga vergisinden istisna edilmiştir.

6676 sayılı Kanun'un 28 inci maddesi ile 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine eklenen sekizinci fıkrayla, Ar-Ge projeleri kapsamında yurtdışından ithal edilen eşya, gümrük vergisi ve her türlü fondan, bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar ve yapılan işlemler damga vergisi ve harçtan istisna edilmiştir.

5. Tasarım faaliyetlerinden elde edilen kazançlar ve tasarım personelinin ücretleri istisna kapsamına alınmış; ayrıca bölge dışı ilgili faaliyetlere ilişkin ücretlerin gelir vergisi stopajı kapsamında değerlendirilmesine yönelik Bakanlar Kurulu'na yetki verilmiştir.

6676 sayılı Kanun'un;

14 üncü maddesi ile 4691 sayılı Kanun'un geçici 2 nci maddesinde yapılan değişiklikle;

- Yazılım ve AR-GE faaliyetlerinde olduğu gibi tasarım faaliyetlerinden elde edilen kazançlar da 31/12/2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden,
- Bölgede çalışan tasarım personelinin ücretleri de 31/12/2023 tarihine kadar her türlü vergiden istisna edilmiştir.

Ayrıca yine bu madde ile;

- AR-GE, yazılım ve tasarım personelinin hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile ulusal bayramlar ve genel tatil günlerine isabet eden ücretleri istisna kapsamına alınmıştır.

/fidanconsulting

bfidan@bfidan.com

www.bfidan.com

•AR-GE, tasarım ve yazılım personelinin Bölgelerde yürüttüğü projelerle doğrudan ilgili olmak şartıyla, Bölge dışındaki bu faaliyetlere ilişkin ücretlerinin gelir vergisi stopajı kapsamında değerlendirilmesine yönelik Bakanlar Kurulu'na yetki verilmiştir.

•TÜBİTAK-Marmara Araştırma Merkezi Teknoloji Serbest Bölgesinde çalışan tasarımcı personelinin ücretleri de gelir vergisi istisnası kapsamına alınmıştır.

Benzer şekilde, 6676 sayılı Kanun'un 28 inci maddesi ile 5746 sayılı Kanun'un İndirim, istisna, destek ve teşvik unsurları başlıklı 3 üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle;

•Ar-Ge ve tasarım personelinin hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile ulusal bayramlar ve genel tatil günlerine isabet eden ücretleri istisna kapsamına alınmıştır.

•Ar-Ge ve tasarım personelinin merkezde yürüttüğü projelerle doğrudan ilgili olmak şartıyla, merkez dışındaki bu faaliyetlere ilişkin ücretlerinin gelir vergisi stopajı kapsamında değerlendirilmesine yönelik Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir.

Öte yandan, yine bu Kanunun 28 inci maddesi ile 5746 sayılı Kanun'un;

•Üçüncü fıkrasında yapılan düzenlemeyle, tasarım personelinin görevleri ile ilgili ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısının Maliye Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanmasına imkân sağlanmıştır.

•Dördüncü fıkrasında yapılan düzenlemeyle, Ar-Ge faaliyetlerinde olduğu gibi tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar da damga vergisinden istisna edilmiştir.

6. Tasarım destek personeli için de %10 sınırı uygulanacaktır.

Gelir vergisi stopajı ve sigorta primi işveren hissesine ilişkin teşviklerden yararlanacak olan destek personelinin tam zaman eşdeğeri sayısı, toplam tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısının yüzde onunu geçmemektedir.

6676 sayılı Kanun'un 29 uncu maddesi ile 5746 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle ilgili teşviklerden yararlanacak tasarım destek personeli için de yüzde on sınırı uygulanacaktır. Asgari tasarım personeli sayısının hesabında fiilen ve tam zamanlı olarak çalışan personelin üçer aylık dönemler itibarıyla ortalaması esas alınacaktır.

7. Ar-Ge firmalarına girişim sermayesi sağlayan yatırımcılar vergi indirimi desteğinden faydalanabilecektir.

6676 sayılı Kanun'un 15 inci maddesi ile 4691 sayılı Kanunu'na eklenen geçici 4 üncü maddeyle, yatırımcılara teknoloji geliştirme bölgeleri firmalarına doğrudan girişim sermayesi sağlamaları durumunda, mevcut uygulamadaki vergi indirimi desteğinden yararlanma imkânı getirilmektedir.

Buna göre;

•Bölgede faaliyette bulunanlara Bakanlık tarafından uygun görülen alanlarda gerçekleştirecekleri projelerinin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye destekleri, beyan edilen gelirin veya kurum kazancının %10'unu ve öz sermayenin %20'sini aşmamak üzere, Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca ticari kazancın ve Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.

/fidanconsulting

bfidan@bfidan.com

www.bfidan.com

- İndirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 500.000 Türk lirasını aşamayacaktır.
- Bu oranları ve parasal sınırı yarisına kadar indirmeye veya dört katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetki verilmiştir.
- Bu kapsamdaki projelerin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin iki yıl içerisinde ilgili projenin finansmanında kullanılmayan kısmı için indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

Benzer şekilde, yine bu Kanunun 28 inci maddesi ile 5746 sayılı Kanun'un İndirim, istisna, destek ve teşvik unsurları başlıklı 3 üncü maddesinde yapılan değişiklikle,

•Teknogirişim sermayesi desteğinden faydalananlara, bu desteğe konu projelerinin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye destekleri; beyan edilen gelirin veya kurum kazancının %10'unu ve öz sermayenin %20'sini aşmayan kısmı Gelir Vergisi Kanunu'nun 89 uncu maddesi uyarınca beyan edilen gelirin ve Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.

- İndirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 500.000 Türk lirasını aşamayacaktır.
- Bu oranları ve parasal sınırı yarisına kadar indirmeye veya dört katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetki verilmiştir.
- Teknogirişim sermayesi desteğine konu projelerin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin iki yıl içerisinde ilgili projenin finansmanında kullanılmayan kısmı için indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

8. Ar-Ge ve tasarım merkezlerine ilave destek sağlanabilecektir.

6676 sayılı Kanun'un 28 inci maddesi ile 5746 sayılı Kanun'un İndirim, istisna, destek ve teşvik unsurları başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle, Bakanlar Kurulunca belirlenecek kriterlere haiz Ar-Ge ve tasarım merkezlerine ilave destek sağlanabilecektir.

Buna göre, Bakanlar Kurulunca belirlenen kriterlere haiz;

- Ar-Ge merkezlerinde yapılan Ar-Ge ve yenilik harcamalarının bir önceki yıla göre artışının yüzde ellisine kadarı;
- Tasarım merkezlerinde yapılan tasarım harcamalarının bir önceki yıla göre artışının yüzde ellisine kadarı indirim konusu yapılabilecektir.

9. Siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya tasarım faaliyetleri destek kapsamına alınmıştır.

/fidanconsulting

bfidan@bfidan.com

www.bfidan.com

6676 sayılı Kanun'un 28 inci maddesi ile 5746 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesine eklenen dokuzuncu fıkraya göre;

- Ar-Ge merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri tasarım faaliyetleri de indirim, istisna, destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilecektir.

- Ancak Ar-Ge veya tasarım merkezleri tarafından siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan harcamaların sadece %50'si bu merkezler tarafından, bu harcamaların kalan %50'si ise siparişi veren gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından indirim olarak dikkate alınabilecektir.

- Sipariş verenin gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetinin olmaması halinde Ar-Ge veya tasarım harcamasının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından indirilebilecektir.

- Sipariş verenler, Ar-Ge veya tasarım indirimi ile sipariş verilmesine ilişkin kâğıtlara ait damga vergisi istisnası dışındaki teşvik ve destek unsurlarından yararlanamayacaktır.

10. Ar-Ge personeli teknisyenlerin tanımı yeniden yapılmıştır.

6676 sayılı Kanun'un 27 nci maddesi ile 5746 sayılı Kanun'un Tanımlar başlıklı 2 nci maddesinde yapılan değişiklikle, teknisyen tanımında yaşanan tereddütlerin giderilmesine yönelik değişiklik yapılmış, tasarım faaliyetlerini gerçekleştiren teknisyenler de tanım maddesine dâhil edilmiş ve tasarım faaliyetlerine katılan destek personeli de destek personeli kapsamına alınmıştır.

Buna göre Teknisyen; meslek lisesi veya meslek yüksekokullarının tasarım, teknik, fen veya sağlık bölümlerinden mezun, teknik bilgi ve deneyim sahibi kişileri ifade etmektedir.

11. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na "ihtisas teknoloji geliştirme bölgeleri" dahil edilmiştir.

6676 sayılı Kanun ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgeleri (İhtisas TGB) 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun kapsamına alınmıştır.

İhtisas teknoloji geliştirme bölgeleri (İhtisas TGB), aynı sektör grubunda ve bu sektör grubuna dâhil alt sektörlerde faaliyet gösteren girişimcilerin yer aldığı tematik teknoloji geliştirme bölgelerini ifade etmektedir.

Diğer taraftan bu Kanunun;

- 6 ncı maddesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgelerinde bulunan girişimcilerin Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki teslim ve hizmetleri, teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyette bulunan girişimcilerde olduğu gibi katma değer vergisinden müstesna edilmiştir.

- 13 üncü maddesi ile 4691 sayılı Kanuna eklenen Ek 1 inci maddeyle, 4691 sayılı Kanunda yeni oluşturulan ihtisas teknoloji geliştirme bölgelerinin de teknoloji geliştirme bölgelerine sağlanan vergisel olanaklar dâhil olmak üzere destek, teşvik, muafiyet ve istisnalardan yararlanabilmesine olanak sağlanmıştır.

/fidanconsulting

bfidan@bfidan.com

www.bfidan.com

• Aynı madde ile 4691 sayılı Kanuna eklenen Ek 2 nci maddeyle, Ar-Ge projelerinin maliyetini düşürmek için proje kapsamında yurt dışından yapılacak alımlar; gümrük vergisi, her türlü fon, damga vergisi ve harçtan müstesna tutulmuştur.

12. Teknoloji geliştirme bölgelerindeki uygulama projelerinin onaylanması, ruhsat ve izinlerinin verilmesi görevi organize sanayi bölgesi yönetimine verilmiştir.

6676 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesi ile 4691 sayılı Kanun'un Kuruluş başlıklı 4 üncü maddesinde yapılan değişiklikle; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yetkisinde olan teknoloji geliştirme bölgelerindeki uygulama projelerinin onaylanması, ruhsat ve izinlerinin verilmesi görevi, organize sanayi bölgelerinde yer alan teknoloji geliştirme bölgeleri için organize sanayi bölgesi yönetimine verilmiştir.

Diğer taraftan bu madde ile teknoloji geliştirme bölgelerinde yüksek kira bedellerinin önüne geçilmesi amacıyla gerekli görülmesi halinde bölgelerdeki kira üst sınırını belirleme yetkisi Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına verilmiştir.

13. Teknoloji geliştirme bölgelerindeki yönetici şirket emlak vergisinden muaf tutulmuştur.

6676 sayılı Kanun'un 12 nci maddesi ile 4691 sayılı Kanun'un Destek ve muafiyetler başlıklı 8 inci maddesinde yapılan değişiklikle; yönetici şirket, üzerindeki mali yüklerin azaltılması amacıyla damga vergisi ve harçlara ilave olarak bölge içinde sahip olduğu taşınmazlar nedeniyle yükümlü olduğu emlak vergisinden muaf tutulmuştur.

14. Bazı yabancılara tanınan süresiz çalışma izninin kapsamı genişletilmiştir.

6676 sayılı Kanun'un 18 inci maddesi ile 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun'un Süresiz çalışma izni başlıklı 6 ncı maddesinde yapılan değişikliğe göre; eğitim düzeyi, mesleki deneyimi, bilim ve teknolojiye katkısı, Türkiye'deki faaliyetinin veya yatırımının Ülke ekonomisine ve istihdama etkisi önemli olan yabancılara süresiz çalışma izni verilebilecektir.

15. Diğer bazı düzenlemeler

- Bilişim sektöründeki yerli üretim desteklenecektir (6676 sayılı Kanun'un 12 nci maddesi).
- Rekabet öncesi işbirliklerine proje bedelinin yüzde ellisine kadar olan kısmı geri ödemesiz olarak desteklenebilecektir (6676 sayılı Kanun'un 28 inci maddesi).
- Ar-Ge merkezlerinde temel bilimler mezunları çalıştırılabilecektir. Ayrıca temel bilimler mezunlarının Ar-Ge Merkezlerinde istihdam edilmesi halinde; maaşlarının brüt asgari ücret kadarlık kısmı, 2 yıllığına Bakanlık tarafından karşılanacaktır (6676 sayılı Kanun'un 28 inci maddesi).
- Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde, yetişmiş nitelikli öğretim elemanları görevlendirilebilecektir (6676 sayılı Kanun'un 28 inci maddesi).
- Araştırma, geliştirme, tasarım ve yenilik projeleri ile üniversite-sanayi işbirliği faaliyetleri sonucu elde edilen gelirlerin döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanacak ve söz konusu faaliyetlerde bizzat görev alan öğretim elemanlarına bu gelirlerin yüzde 85' i ödenecektir (6676 sayılı Kanun'un 5 inci maddesi).

/fidanconsulting

bfidan@bfidan.com

www.bfidan.com